

UNIVERSITATEA TITU MAIORESCU
ȘCOALA DOCTORALĂ DE DREPT

REZUMAT
TEZĂ DE DOCTORAT

**APLICAREA PRINCIPIULUI RECUNOAȘTERII RECIPROCE ÎN
CAZUL HOTĂRĂRILOR JUDECĂTOREȘTI ÎN MATERIE PENALĂ CARE
IMPUN PEDEPSE SAU MĂSURI PRIVATIVE DE LIBERTATE ÎN SCOPUL
EXECUTĂRII LOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ - FORMĂ A COOPERĂRII
JUDICIARE INTERNAȚIONALE ÎN MATERIE PENALĂ**

Conducător științific:

Prof.univ.dr. ALEXANDRU BOROI

Doctorand:

PUREC-POPESCU (căs. MORARU) CEZARINA

BUCUREȘTI

2025

CUPRINS

CUPRINS	1
Capitolul 1. Introducere.....	7
1.1. Identificarea problematicii tratate. Obiectivele tezei.....	7
1.2. Metodologia cercetării	9
1.3. Rezultatele cercetării.....	10
1.3.1. Interesul teoretic al cercetării.....	11
1.3.2. Interesul practic al cercetării.....	12
1.3.3. Propunerea de lege ferenda.....	12
1.4. Structura tezei	13
Capitolul 2. Cooperarea judiciară internațională în materie penală.....	17
2.1. Importanța cooperării judiciare internaționale în materie penală.....	17
2.2. Tipuri de cooperare internațională în materie penală.....	20
2.2.1. Cooperarea internațională formală în materie penală.....	20
2.2.2. Cooperarea internațională informală în materie penală.....	22
2.2.2.1. Provocările asociate cooperării informale.....	22
2.2.3. Concluzie.....	23
2.3. Forme de cooperare judiciară internațională în materie penală reglementate de Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală.....	24
2.3.1. Introducere.....	24
2.3.2. Asistența judiciară reciprocă.....	25
2.3.2.1. Noțiune.....	25
2.3.2.2. Cadrul internațional și național de asistență judiciară reciprocă.....	25
2.3.2.3. Domeniul de aplicare.....	26
2.3.2.4. Importanța asistenței judiciare reciproce.....	29
2.3.2.5. Limitări și considerații privind drepturile omului.....	29
2.3.2.6. Provocări și perspective.....	30
2.3.2.7. Concluzie.....	30
2.3.3. Extrădarea.....	30
2.3.4. Recunoașterea și executarea hotărârilor.....	34

2.3.5. Mandatul european de arestare.....	35
Capitolul 3. Cooperarea judiciară internațională în materie penală în cadrul Uniunii Europene.....	39
3.1. Considerații introductive.....	39
3.2. Principiile generale care stau la baza cooperării judiciare internaționale în materie penală.....	43
3.2.1. Preeminența dreptului internațional și principiul legalității incriminării.....	43
3.2.2. Principiul privind curtoazia internațională și reciprocitatea.....	48
3.2.3. Principiul dublei incriminări.....	50
3.2.4. Principiul <i>ne bis in idem</i>	53
3.2.5. Principiul specialității.....	58
3.2.6. Principiile recunoașterii reciproce a hotărârilor penale și încrederii reciproce.....	64
Capitolul 4. Dispoziții generale privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană.....	71
4.1. Introducere.....	71
4.2. Dispoziții generale.....	74
4.2.1. Domeniul de aplicare.....	74
4.2.2. Competența autorităților judiciare române.....	74
4.3. Drept comparat.....	76
4.3.1. Introducere.....	76
4.3.2. Competența privind soluționarea cererilor de transfer al persoanelor condamnate în vederea continuării executării pedepsei într-un penitenciar din Regatul Norvegiei.....	77
4.4. Legea care guvernează executarea.....	80
Capitolul 5. Punerea în executare pe teritoriul României a pedepselor sau măsurilor privative de libertate aplicate de instanțele altor state membre ale Uniunii Europene.....	83
5.1. Aspecte de tehnică legislativă.....	83
5.1.1. Elemente teoretice introductive.....	83
5.1.2. Critici privind o chestiune de tehnică legislativă: poziționarea anumitor norme în ansamblul dispozițiilor ce reglementează aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană – Titlul VI din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală.....	85

5.2. Considerații generale.....	89
5.3. Transferarea persoanelor condamnate, deținute în alte state membre ale Uniunii Europene, în vederea executării pedepsei sau a măsurii privative de libertate într-un penitenciar sau unitate sanitară din România.....	91
5.3.1. Introducere.....	91
5.3.2. Rolul Ministerului Justiției în procedura de recunoaștere și punere în executare a hotărârilor străine de condamnare pe teritoriul României.....	92
5.3.3. Rolul parchetului în cadrul procedurii de recunoaștere și executare a hotărârilor judecătorești străine în România.....	98
5.3.3.1. Verificarea cererii înaintate de către Ministerul Justiției.....	98
5.3.3.2. Retragerea certificatului de către statul emitent.....	100
5.3.3.3. Concluzii.....	100
5.3.4. Durata și obiectul procedurii judiciare de recunoaștere și punere în executare a hotărârilor judecătorești.....	101
5.3.4.1. Introducere.....	101
5.3.4.2. Durata și obiectul procedurii judiciare de recunoaștere și punere în executare a hotărârilor judecătorești.....	102
5.3.4.3. Soluțiile care pot fi dispuse de instanța de judecată și termenul de pronunțare.....	104
5.3.4.3.1. Executarea pedepsei aplicate de instanța statului emitent pe teritoriul statului român.....	104
5.3.4.3.2. Adaptarea pedepsei.....	105
5.3.4.3.3. Respingerea cererii de executare.....	106
5.3.4.3.4. Termenul de pronunțare a hotărârii în procedura de recunoaștere și executare a hotărârilor judecătorești străine de condamnare și regimul căii de atac împotriva acesteia.....	108
5.3.4.3.5. Punerea în executare a pedepsei.....	110
5.3.5. Condiții speciale de recunoaștere și executare a hotărârii judecătorești străine.....	111
5.3.6. Motive de nerezecunoaștere și neexecutare.....	118
5.3.6.1. Motive de nerezecunoaștere și neexecutare obligatorii.....	118
5.3.6.1.1. Impactul acestor excepții asupra cooperării judiciare internaționale în materie penală.....	150
5.3.6.1.2. Soluții pentru o mai bună armonizare a cooperării judiciare internaționale în materie penală.....	151
5.3.6.2. Motive de nerezecunoaștere și neexecutare facultative.....	151

5.3.7. Regula specialității.....	153
5.3.7.1. Noțiune.....	153
5.3.7.2. Excepții de la regula specialității.....	154
5.3.7.3. Provocări în implementarea regulii specialității.....	158
5.3.8. Retragera sau emiterea unui nou certificat după emiterea mandatului de executare a pedepsei detențiunii pe viață sau a închisorii.....	159
5.3.8.1. Retragera certificatului după emiterea mandatului de executare a pedepsei detențiunii pe viață sau a închisorii și efectele asupra executării pedepsei în cazul transferului internațional al persoanelor condamnate.....	159
5.3.8.2. Transmiterea unui nou certificat pentru executarea unei pedepse diferite după emiterea mandatului de executare a pedepsei detențiunii pe viață sau a închisorii.....	160
5.3.8.3. Concluzii.....	161
5.3.9. Procedura de recunoaștere a reducerilor de pedeapsă acordate de statul emitent după transferul persoanei condamnate în statul de executare.....	162
5.3.9.1. Scopul aplicării pedepsei cu închisoarea: o abordare echilibrată.....	162
5.3.9.2. Importanța cauzelor de reducere a pedepsei închisorii după pronunțarea unei soluții de condamnare la pedeapsa închisorii.....	164
5.3.9.3. Recunoașterea reducerilor de pedeapsă acordate persoanei condamnate de statul emitent ulterior transferării acesteia în statul de executare.....	165
5.4. Executarea hotărârii judecătorești străine ca efect al unui mandat european de arestare.....	170
5.4.1. Definiția mandatului european de arestare.....	170
5.4.2. Considerații generale.....	170
5.4.3. Condiții speciale pentru predarea și transferarea cetățenilor români.....	172
5.4.4. Procedura de transfer și recunoaștere a hotărârii judecătorești transmise de statul emitent.....	172
5.4.5. Respectarea termenelor și conformitatea documentelor.....	173
5.4.6. Concluzie.....	174
5.5. Recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești pronunțate în alte state membre ale Uniunii Europene, în cazul în care persoana condamnată se află în România.....	174
5.5.1. Introducere.....	174

5.5.2. Importanța și necesitatea recunoașterii și executării hotărârilor judecătorești pronunțate în alte state membre ale Uniunii Europene, în cazul în care persoana condamnată se află în statul de executare.....	177
5.5.3. Măsurile premergătoare.....	179
5.5.3.1. Procedura de transmitere și analiză a documentelor.....	179
5.5.3.2. Rolul procurorului.....	181
5.5.4. Procedura de recunoaștere și executare a pedepsei sau măsurii privative de libertate.....	182
5.5.4.1. Sesizarea instanței și termenul de soluționare.....	182
5.5.4.2. Completul de judecată și obiectul procedurii.....	183
5.5.4.3. Verificarea condițiilor de recunoaștere și executare.....	185
5.5.4.3.1. Analiza condițiilor pentru fiecare infracțiune.....	185
5.5.4.3.2. Consultarea statului emitent și consecințele retragerii certificatului.....	185
5.5.4.3.3. Importanța dialogului între autoritățile judiciare.....	186
5.5.4.3.4. Importanța recunoașterii parțiale a hotărârilor străine de condamnare.....	187
5.5.4.3.5. Măsurile preventive aplicabile ulterior sesizării instanței în procedura de recunoaștere a hotărârilor judecătorești penale străine.....	188
5.5.4.4. Soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță.....	190
5.5.4.4.1. Respingerea cererii, ca nesuținută, atunci când statul emitent a retras certificatul.....	190
5.5.4.4.2. Respingerea cererii sau admiterea acesteia și punerea în executare a pedepsei aplicate de instanța statului emitent.....	191
5.5.4.5. Apelul - calea de atac împotriva sentinței pronunțate de prima instanță.....	193
5.5.4.6. Comunicarea hotărârii definitive pronunțată de instanțele naționale și executarea măsurii privative de libertate în procedura de recunoaștere a hotărârilor penale străine pronunțate de alte state membre.....	194
5.5.4.7. Anularea mandatului de executare și regimul cheltuielilor avansate de către statul român.....	195
5.5.4.8. Măsurile preventive luate anterior transmiterii hotărârii judecătorești și a certificatului.....	196
5.5.4.8.1. Introducere.....	196
5.5.4.8.2. Reglementări generale privind măsurile preventive.....	196
5.5.4.8.3. Condițiile pentru aplicarea măsurilor preventive.....	197
5.5.4.8.4. Autoritatea competentă în aplicarea măsurii preventive.....	198

5.5.4.8.5. Durata măsurilor preventive și condițiile de încetare.....	199
5.5.4.8.6. Procedura de informare și transmitere a documentelor.....	200
5.5.4.8.7. Concluzie.....	201
5.5.5. Obligațiile statului român în legătură cu informarea statului emitent în procedura de recunoaștere a hotărârilor judecătorești străine.....	201
5.5.5.1. Contextul general al informării statului emitent.....	201
5.5.5.2. Situațiile în care se impune informarea statului emitent.....	202
5.5.5.3. Concluzii.....	204
5.5.6. Schimbări în executarea pedepsei sau a măsurii privative de libertate: reglementări și implicații.....	204
5.5.6.1. Introducere.....	204
5.5.6.2. Reglementarea schimbărilor în executarea pedepsei.....	204
5.5.6.3. Încetarea executării pedepsei la cererea statului emitent.....	205
5.5.6.4. Impactul schimbărilor în executarea pedepsei asupra drepturilor fundamentale ale condamnatului.....	206
5.5.6.5. Concluzii.....	207
Concluzii.....	208
Propunere de lege ferenda.....	212
Bibliografie.....	217

Mulțumiri

Doresc să îmi exprim recunoștința față de **domnul profesor doctor Alexandru Boroș**, conducătorul științific al tezei de doctorat, pentru încrederea și susținerea constant acordate pe întreaga durată a acestui demers doctoral. Aprecierea mea este cu atât mai mare cu cât domnia sa a ales o temă provocatoare, care m-a determinat să ies din zona de confort și să explorez direcții noi în cercetare.

În egală măsură, sprijinul continuu și încurajările oferite de domnul profesor au avut un impact semnificativ în întărirea încrederii că voi finaliza cu succes această inițiativă academică.

Astfel, sub atenta îndrumare a domniei sale, am reușit să depășesc momentele dificile și să îmi finalizez cercetarea cu rezultate relevante.

Sincere mulțumiri **doamnei avocat doctor Oana Ruxandra Gherghina**, maestra mea în perioada exercitării profesiei de avocat, fără susținerea căreia acest demers doctoral nu ar fi fost posibil. Prin contribuția sa semnificativă de-a lungul a peste șapte ani de colaborare, mi-a oferit nu doar acces la cunoaștere, ci și oportunitatea de a dezvolta o perspectivă profund etică și umanistă. Prin îndrumarea domniei sale, am învățat să identific și să valorific aspectele constructive ale fiecărei situații, integrând, totodată, principiile excelenței și integrității în fiecare etapă a parcursului meu profesional.

Îi datorez **doamnei judecător Oana Burnel** o profundă recunoștință pentru îndrumarea constantă și contribuția esențială și substanțială în formarea mea profesională, cu precădere în formarea și perfecționarea raționamentului analitic și în dezvoltarea unei abordări riguroase asupra problemelor de drept, pe parcursul celor aproape șase ani de colaborare.

Astfel, sprijinul oferit, caracterizat prin încredere, răbdare, o abordare dedicată și autentică, reprezintă un element fundamental și definitoriu în parcursul meu profesional și academic. Experiența profesională valoroasă acumulată sub îndrumarea de excepție a domniei sale are un impact direct asupra formării și dezvoltării mele în domeniul dreptului penal, contribuind la aprofundarea cunoștințelor și consolidarea competențelor profesionale.

Profesionalismul, dedicarea și exigența doamnei judecător sunt de neprețuit, contribuțiile domniei sale fiind fundamentale pentru realizările mele și o sursă constantă de inspirație și motivație.

Întreaga mea recunoștință se îndreaptă către **doamna magistrat asistent Marcela Radu**, a cărei îndrumare, atât pe plan profesional, cât și personal, a fost esențială în evoluția mea continuă.

Prin noblețea sufletească ce o caracterizează și prin încrederea și sprijinul acordate încă de la început, doamna magistrat a avut un impact deosebit asupra dezvoltării mele profesionale și personale. Îi sunt profund recunoscătoare pentru răbdarea de care a dat dovadă în lecturarea acestei lucrări și pentru sugestiile oferite.

Este o mare onoare pentru mine să îmi exprim aprecierea sinceră față de **copiii mei** și față de **soțul meu** pentru sprijinul moral continuu pe care mi l-au oferit, pentru înțelegerea deosebită manifestată pe parcursul întregii perioade de studiu și pentru încrederea fermă pe care mi-au oferit-o. Au fost un factor determinant în realizarea acestui demers academic, iar susținerea lor a reprezentat un factor esențial în depășirea provocărilor întâmpinate. Încrederea și răbdarea au contribuit considerabil la succesul meu profesional și personal.

În încheiere, doresc să transmit mulțumiri tuturor **prietenilor** care mi-au oferit sprijin moral constant și necondiționat pe parcursul acestui stagiu doctoral. Încurajările lor au fost esențiale pentru finalizarea cu succes a acestui demers academic.

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE

1.1. Identificarea problematicei tratate. Obiectivele tezei

Prezenta teză de doctorat tratează o temă de o mare valoare în cadrul cooperării judiciare în materie penală la nivelul Uniunii Europene, deoarece recunoașterea hotărârilor străine de condamnare de către statul român, subiect pertinent în contextul actual, generează efecte semnificative asupra funcționării justiției penale internaționale și asupra garantării drepturilor fundamentale ale persoanelor condamnate implicate în procedură.

Tocmai de aceea, o aplicare corectă a principiului supus analizei de față reprezintă un aspect fundamental pentru întărirea colaborării între statele membre.

Se poate observa că principiul recunoașterii reciproce, adoptat de statele membre, joacă un rol esențial în accelerarea proceselor judiciare¹, prin diminuarea birocrăției și a cerințelor formale excesive, facilitându-se, în același timp, aplicarea uniformă a sancțiunilor penale.

Cu toate acestea, implementarea acestui principiu presupune un grad ridicat de încredere reciprocă între statele membre², în condițiile armonizării normelor naționale speciale, într-un cadru legislativ riguros reglementat³.

Tratatul de la Lisabona⁴ consacră principiul recunoașterii reciproce ca un pilon central al cooperării judiciare europene⁵, subliniindu-se importanța integrării în domeniul justiției penale și necesitatea identificării unui echilibru între eficiența procedurilor și protecția drepturilor

¹ S. Iglesias Sánchez and M. González Pascual, *Fundamental Rights in the EU Area of Freedom, Security and Justice*, Cambridge University Press, 2021, p. 253

² A. Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice. The problem of admissibility of evidence*, 1st edn. Routledge, 2014, p. 32

³ F. Cheneval, S. Lavenex and F. Schimmelfennig, *European Democracy as Democracy*, 1st edn. Routledge, 2015, p. 124

⁴ https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/ro/powers-and-procedures/the-lisbon-treaty?at_campaign=2024-AboutParliament&at_medium=Google_Ads&at_platform=Search&at_creation=RSA&at_goal=TR_G&at_advertiser=Webcomm&at_topic=PowersLisbon&at_location=RO&gad_source=1&gclid=CjwKCAiAg8S7BhATEiwaO2-R6kSx1myss0ZZNLNDKLnZcWBCi8clnnVhWuBsVScoxmSy4f00B_uSvRoC2MkQAvD_BwE, accesat la data de 30 decembrie 2024, ora 3 a.m.

⁵ T. Rafaraci, *The application of the principle of mutual recognition to decisions on supervision measures as an alternative to provisional detention* in S. Ruggeri and H. von Arndt Sinn, *Schriften des Zentrums für Europäische und Internationale Strafrechtsstudien* (Publicații ale Centrului de Studii de Drept Penal European și Internațional), 1st edn. V&R unipress, 2012, p. 78

fundamentale ale justițiabililor⁶, întrucât aplicarea acestuia trebuie să fie complementară cu respectarea garanțiilor fundamentale ale dreptului penal privit în ansamblu său.

În pofida importanței sale remarcabile, aplicarea principiului recunoașterii reciproce se confruntă cu dificultăți semnificative, iar legislațiile naționale nu sunt întotdeauna clare sau eficiente, astfel încât ambiguitățile normative, lacunele legislative și interpretările contradictorii ale anumitor dispoziții referitoare la recunoașterea hotărârilor penale străine afectează implementarea uniformă a acestui principiu, subminând încrederea reciprocă între state și, implicit, eficiența sistemului de justiție penală europeană.

Scopul principal al acestei teze este analiza detaliată a recunoașterii hotărârilor străine de condamnare pronunțate de autoritățile statelor membre ale Uniunii Europene, punându-se accent pe deficiențele reglementărilor naționale și impactul acestora asupra cooperării judiciare transfrontaliere.

De asemenea, sunt explorate soluții pentru optimizarea tehnicii legislative naționale, în vederea asigurării unei aplicări mai clare și eficiente a normelor privind recunoașterea hotărârilor străine de condamnare pronunțate de autoritățile judiciare din alte state membre. În acest sens, teza propune soluții concrete pentru îmbunătățirea reglementărilor interne și armonizarea acestora cu standardele europene, dintre care enumerăm, cu titlu de exemplu: clarificarea anumitor dispoziții legislative, implementarea unor proceduri transparente și eficiente pentru recunoașterea hotărârilor străine și redefinirea competenței instanțelor naționale în această materie, având ca model experiența Norvegiei.

În plus, se subliniază necesitatea unei cooperări mai strânse între autoritățile judiciare naționale și cele europene, pentru a se asigura respectarea principiilor fundamentale ale dreptului și protecția efectivă a drepturilor persoanelor condamnate.

În concluzie, acest demers științific își propune să contribuie la dezvoltarea unei abordări mai eficiente și mai coerente în domeniul recunoașterii hotărârilor străine de condamnare în România, ținând cont atât de cadrul juridic european, cât și de provocările specifice impuse de legislația națională.

⁶ I. Bantekas and S. Nash, *International Criminal Law*, 3rd edn. Routledge-Cavendish, 2007

1.2. REZULTATELE CERCETĂRII

Lucrarea de față reprezintă un demers academic cuprinzător, construit pe baza unei cercetări de amploare, care abordează într-un mod riguros și inovativ domeniul cooperării judiciare internaționale în materie penală, având relevanță teoretică, practică și metodologică. Obiectivele stabilite au fost concepute pentru a integra analiza conceptuală, aplicabilitatea practică și formularea de soluții legislative, toate fiind susținute de un cadru metodologic bine fundamentat.

Astfel, în ceea ce privește interesul teoretic al cercetării, considerăm că lucrarea de față aduce o contribuție inovatoare și semnificativă în literatura de specialitate, oferind o abordare multidisciplinară a cooperării judiciare internaționale în materie penală, punându-se un accent deosebit pe principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană.

Lucrarea oferă o analiză teoretică aprofundată a cadrului normativ în vigoare și identifică direcțiile necesare pentru optimizarea legislației naționale specifice. Un aspect central al cercetării îl reprezintă echilibrul între suveranitatea statelor și necesitatea asigurării unei justiții penale eficiente, bazată pe respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

Totodată, lucrarea subliniază importanța tehnicii legislative, esențială în dezvoltarea și aplicarea normelor juridice, propunând soluții inovative pentru îmbunătățirea legislației actuale în domeniul abordat.

Componenta practică a cercetării a fost concepută pentru a oferi instrumente relevante aplicabile practicienilor din domeniul dreptului, punându-se un accent deosebit pe identificarea și remedierea anumitor deficiențe/lacune legislative în domeniul cooperării judiciare internaționale în materie penală.

Astfel, referitor la dimensiunea practică a lucrării, obiectivul principal a fost de a evidenția și de a analiza provocările asociate recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești de condamnare pronunțate de alte state membre și de a propune soluții concrete și fezabile pentru consolidarea cadrului normativ și a practicii judiciare în domeniul de referință.

Așadar, lucrarea reprezintă un instrument valoros și util pentru profesioniștii din domeniul juridic, susținând eficiența și coerența justiției transfrontaliere.

Cercetarea de față se încheie cu o propunere legislativă ce are drept scop corectarea anumitor deficiențe identificate în cadrul studiului, contribuind la îmbunătățirea legislației naționale referitoare la cooperarea judiciară internațională în domeniul penal, prin creșterea eficienței și clarității aplicării normelor specifice analizate.

Un aspect esențial al propunerii constă în modificarea competenței instanțelor de judecată care soluționează cererile de recunoaștere a hotărârilor judecătorești străine de condamnare, având în vedere că aceste cereri implică, în majoritatea cazurilor, o analiză formală și nu necesită o examinare de fond.

Apreciem că lucrarea aduce o contribuție semnificativă în clarificarea principiilor fundamentale ale cooperării judiciare internaționale și propune soluții aplicabile pentru implementarea uniformă a acestora.

Considerăm că rezultatele cercetării subliniază necesitatea unei justiții penale eficiente, conforme cu standardele internaționale, și a unei cooperări judiciare coerente în materie penală.

1.3. STRUCTURA TEZEI

Importanța și complexitatea cooperării judiciare internaționale în materie penală sunt evidențiate de analiza acestui domeniu, în contextul expansiunii criminalității globale și al necesității unei colaborări eficiente între state.

Astfel, în fața creșterii criminalității transnaționale, autoritățile naționale sunt puse în fața unor provocări majore, iar cooperarea dintre acestea devine un instrument esențial pentru combaterea fenomenului infracțional la nivel global, motiv pentru care coordonarea, colaborarea și schimbul de informații între state se impun cu necesitate ca elemente fundamentale pentru o reacție eficientă și fermă a autorităților împotriva criminalității transnaționale, iar recunoașterea și punerea în aplicare a hotărârilor judecătorești străine reprezintă un pilon de bază al cooperării internaționale.

Teza este structurată în cinci capitole, fiecare abordând aspecte esențiale ale temei investigate.

Capitolul I constituie o introducere în domeniul cercetării, având ca scop identificarea motivelor esențiale care au fundamentat alegerea temei de față, precum și plasarea fenomenului criminalității transnaționale în contextul actual.

Analiza se concentrează pe procesul de recunoaștere a hotărârilor judecătorești străine de condamnare emise de alte state membre ale Uniunii Europene, evidențiindu-se deficiențele sistemului normativ național și impactul acestora asupra eficienței cooperării judiciare transfrontaliere.

Deopotrivă, se subliniază rolul esențial al implementării principiului recunoașterii reciproce, în special în cazul pedepselor și măsurilor privative de libertate, ca factor cheie în consolidarea cooperării între statele membre.

În plus, în cuprinsul acestui capitol se regăsește metodologia folosită în cercetare și se sumarizează rezultatele obținute, care vor constitui fundament pentru analiza detaliată din capitolele următoare.

Capitolul II se axează pe importanța cooperării judiciare internaționale în materie penală, punându-se accent pe diferențierea între formele de cooperare formală și informală. În cadrul acestuia se analizează rolul fiecărei forme de colaborare între state, evidențiindu-se interdependența acestora cu respectarea drepturilor fundamentale ale omului.

Sunt discutate, totodată, provocările întâmpinate în implementarea acestor mecanisme, precum dificultățile generate de incompatibilitățile între legislațiile naționale și diversitatea procedurilor.

Capitolul explorează, de asemenea, direcțiile de dezvoltare ale cooperării judiciare internaționale, având în vedere tendințele emergente în domeniul justiției penale internaționale.

Capitolul III se concentrează pe principiile fundamentale ale cooperării judiciare internaționale în cadrul Uniunii Europene, oferind o analiză detaliată a normelor care reglementează interacțiunea dintre statele membre. Deși capitolul nu se dorește a fi o abordare exhaustivă, în cuprinsul acestuia se examinează în mod aprofundat principiile reglementării executării hotărârilor de condamnare emise de autoritățile judiciare ale altor state membre, subliniindu-se importanța unui cadru juridic coerent pentru asigurarea unei cooperări judiciare transfrontaliere eficiente.

Capitolul IV analizează aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești străine ce impun pedepse sau măsuri privative de libertate, în vederea executării acestora pe teritoriul Uniunii Europene. Se examinează domeniul de aplicare al acestui principiu, competența autorităților judiciare implicate și reglementările legale specifice.

Un element esențial al capitolului constă în utilizarea dreptului comparat pentru a evalua procedura de transfer a condamnaților în Regatul Norvegiei (stat terț, dar care păstrează legături strânse cu Uniunea Europeană), pentru continuarea executării pedepsei. Această analiză comparativă permite formularea unor propuneri de reformă legislativă în scopul armonizării legislației naționale cu reglementările europene.

Capitolul V, cel mai extins, analizează modalitățile prin care pedepsele dispuse de instanțele statelor membre ale Uniunii Europene sunt puse în executare pe teritoriul României. Acesta abordează procedurile juridice relevante, tehnica legislativă și reglementările existente, oferindu-se o analiză detaliată a modului în care astfel de instrumente sunt implementate în dreptul intern.

Un punct central al capitolului constă în criticarea unor aspecte de tehnică legislativă, precum poziționarea anumitor norme în cadrul Legii nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională, care generează dificultăți în aplicabilitatea și coerența reglementărilor.

De asemenea, sunt analizate în detaliu două proceduri importante: recunoașterea hotărârilor în vederea transferului condamnaților într-un penitenciar din România și soluționarea cauzelor în care persoanele condamnate se află deja pe teritoriul României.

Teza se finalizează cu secțiunile de concluzii și propunere de lege ferenda, care includ, în mod specific, o propunere concretă de reformă legislativă, având ca scop îmbunătățirea reglementărilor naționale privind cooperarea judiciară internațională în materie penală. Scopul principal al acestei reforme vizează o mai bună integrare a normelor europene în domeniul cooperării judiciare internaționale.

Apreciem că teza oferă o analiză amplă și riguroasă a mecanismelor de cooperare judiciară internațională, subliniindu-se importanța unui cadru juridic armonizat, capabil să contribuie la combaterea criminalității transfrontaliere și la consolidarea unei justiții penale eficiente și bine coordonate între state.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Acte normative

*** Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, în vigoare de la 30 august 2004, consolidarea din data de 30 noiembrie 2024, ce are la bază republicarea (r2) din Monitorul Oficial, Partea I nr. 411 din 27 mai 2019

*** Convenția europeană privind asistența judiciară în materie penală din 1959, în vigoare în România de la 21 decembrie 1998, consolidarea din data de 30 noiembrie 2024, ce are la bază publicarea din Monitorul Oficial, Partea I nr. 492 din 21 decembrie 1998

*** Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene (2010/C 83/2), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C83/389 din 30 martie 2010

*** Acordul comercial și de cooperare între Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, pe de o parte, și Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, pe de altă parte, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 149 din 30.4.2021

*** Decizia-cadru 2002/584/JAI a Consiliului Uniunii Europene, adoptată în 13 iunie 2002, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 190 din 18/07/2002

*** Tratatul între România și Regatul Norvegiei privind transferarea persoanelor condamnate din 20.09.2010 semnat la Oslo în data de 20 septembrie 2010, publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 33 din 16 ianuarie 2012

***Decizia-cadru nr. 909/2008 privind aplicarea principiului recunoașterii reciproce în cazul hotărârilor judecătorești în materie penală care impun pedepse sau măsuri privative de libertate în scopul executării lor în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 327 din 05 decembrie 2008

***Tratatul de la Lisabona

Lucrări de autor

1. Affairs, U. N. O. L., *Report of the International Law Commission*, United Nations Publications, 2014, New York

2. Nizam Ahmed, *The Parliament of Bangladesh*. Routledge, 2018

3. Jessica Almqvist and Carlos Espósito, *The Role of Courts in Transitional Justice. Voices from Latin America and Spain*, 1st edn. Routledge, 2012
4. Dana Apostol Tofan, *Drept administrativ*, Volumul I, Ediția a 4-a, Editura C.H. Beck, București, 2018
5. Rebecca J. Atencio, *Memory's Turn. Reckoning with Dictatorship in Brazil*, University of Wisconsin Press, 2014
6. Kathleen Auerhahn, *Selective Incapacitation and Public Policy. Evaluating California's*
7. Ilias Bantekas and Susan Nash, *International Criminal Law*, 3rd edn. Routledge-Cavendish, 2007
8. Corneliu Bîrsan, *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole. Vol. I. Drepturi și libertăți*, Ed. All Beck, București, 2005
9. Corneliu Bîrsan, *Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole. Vol. I*, Ed. All Beck, București, ediția 2, 2010
10. Andrea Bonomi, Ilaria Pretelli and Gian Paolo Romano, *Yearbook of Private International Law, Vol. XX - 2018/2019*, Verlag Dr. Otto Schmidt KG, 2020
11. Alexandru Boroî (Coordonator), *Dreptul penal al afacerilor*, Capitolul VI, ediția 6, Editura C.H. Beck, București, 2016
12. Alexandru Boroî, Ion Rusu, Minodora-Ioana Rusu, *Tratat de Cooperare judiciară internațională în materie penală*, ediția 1, Editura C. H. Beck, 2016
13. Alexandru Boroî, Gina Negruț, *Drept procesual penal*. Ediția a 3-a, revizuită și actualizată, Editura Hamangiu, 2022
14. Gabriel Boroî (coord.) și colectivul de autori, *Noul Cod de procedură civilă. Comentariu pe articole*, Ediția a 2-a revizuită și adăugită, Vol. I. Art. 1-455, Editura Hamangiu, 2016
15. János Boros, Ivan Münnich, Márton Szegedi, *Psychology and Criminal Justice. International Review of Theory and Practice*, 1st edn., Walter De Gruyter, Berlin, New York, 1998
16. David Botterill and Trevor Jones, *Tourism and Crime: key themes*, Goodfellow Publishers Ltd, Oxford, 2010
17. Delphine Brach-Thiel, *Existe-t-il encore un seul 'non bis in idem' aujourd'hui ?*, Editions L'Harmattan, 2017, Paris

18. José A. Brandariz, Witold Klaus and Agnieszka Martynowicz, *Forced Mobility of EU Citizens. Transnational Criminal Justice Instruments and the Management of "Unwanted" EU Nationals*, 1st edn. Routledge, 2024
19. David Chaikin and J.C. Sharman, *Corruption and Money Laundering. A Symbiotic Relationship*, Palgrave Macmillan, 2009
20. Damian Chalmers, Gareth Davies and Giorgio Monti, *European Union Law*, 3rd edn., Cambridge University Press
21. William J. Chambliss, *Corrections*. 1st edn. SAGE Publications, Inc., 2011
22. Francis Cheneval, Sandra Lavenex and Frank Schimmelfennig, *European Democracy as Demoi-cracy*, 1st edn. Routledge, 2015
23. Konstantin Chernenko, *Selected Speeches and Writings*, Pergamon Press, 1984
24. Mikkel Jarle Christensen and Ron Levi, *International Practices of Criminal Justice. Social and legal perspectives*, 1st edn. Routledge, 2018
25. Gaëtan Cliquennois, *The Evolving Protection of Prisoners' Rights in Europe*, 1st edn., Routledge, 2023
26. Kevin Cox, Murray Low and Jenny Robinson, *The SAGE Handbook of Political Geography*, 1st edn., 2008, SAGE Publications Ltd.
27. Robert Cryer, Håkan Friman, Darryl Robinson and Elizabeth Wilmshurst, *An Introduction to International Criminal Law and Procedure*, 3rd edn. Cambridge University Press, 2014
28. Daniela Dediu, *Mandatul european de arestare*, Editura Universul Juridic, 2022
29. Traian Dima, Alin Sorin Nicolescu, *Drept penal. Partea generală*, Ediția a 4-a, revăzută și adăugită, Ed. Hamangiu, 2023
30. Rudolf Dolzer, Robert E. Hollweg, Jonathan S. Ignarski, Barrister Peter Macalister-Smith, Ann Rustemeyer, Anne M. Trebilcock, Alfred-Maurice de Zayas, *Encyclopedia of Public International Law. Human rights and the individual in international law · international economic relations*, vol. VIII, North Holland, 1986
31. Monika Domańska, Dawid Miąsik and Monika Szwarc, *National Courts and the Application of EU Law. Lessons from Poland*, 1st edn. Routledge, 2024
32. Dirk Ehlers et. all, *European Fundamental Rights and Freedoms*, 1st edn. De Gruyter Recht, Berlin, 2007

33. Mary Farrell, Stefano Fella and Michael Newman, *European Integration in the Twenty-First Century. Unity in Diversity?*, 1st edn. SAGE Publications Ltd., 2002
34. Christian Kaunert, Sarah Léonard and John D. Occhipinti, *Justice and Home Affairs Agencies in the European Union*, 1st edn. Routledge, 2015
35. Christie Kenneth, *The South African Truth Commission*, Palgrave Macmillan, 2000
36. Fiorella Kostoris Padoa Schioppa, *The Principles of Mutual Recognition in the European Integration Process*, Ed. Palgrave Macmillan, New York, 2005
37. Andrew H. Kydd, *Trust and Mistrust in International Relations*, Princeton University Press, 2005
38. Anthony F. Lang, Jr. And John Williams, *Hannah Arendt and International Relations*, Palgrave Macmillan, 2005
39. Frédéric Lemieux, *International Police Cooperation. Emerging issues, theory and practice*, Routledge, 2013
40. Andrew Novak, *Criminal Convictions in U.S. Tribal Law*, 1st edn. Routledge, 2024
41. Gaiane Nuridzhanian, *The Principle of ne bis in idem in International Criminal Law. Balancing the interests of individual, states, and the international community.*, 1st edn. Routledge, 2024,
42. Anthony O'Hear, *Moral Philosophy*, Cambridge University Press, 2022
43. Sabela Oubiña Barbolla, *The European Arrest Warrant in Law and Practice* in Stefano Ruggeri and Herausgegeben von Arndt Sinn, *Schriften des Zentrums für Europäische und Internationale Strafrechtsstudien* (Publicații ale Centrului de Studii de Drept Penal European și Internațional), 1st edn. V&R unipress, 2012
44. Daniel Pascoe and Andrew Novak, *Executive Clemency. Comparative and empirical perspectives*, 1st edn. Routledge, 2021
45. Ilie Pascu, Andreea Simona Uzlău, Gheorghe Muscalu, *Drept penal. Partea generală*. Ediția a 5-a, Editura Hamangiu, 2023
46. Elina Paunio, *Legal Certainty in Multilingual EU Law. Language, Discourse and Reasoning at the European Court of Justice*, 1st edn. Routledge, 2016
47. Ioana-Celina Pașca, *Drept penal internațional. Curs universitar*, Ed. Universul juridic, București, 2020

48. Mihaela Pătrăuș, *Cooperarea judiciară internațională în materie penală. Compendium. Legislație, doctrină, jurisprudență europeană și națională*, Ed.Universul Juridic, 2021, București
49. Amanda E. Perry, Cynthia McDougall and David P. Farrington, *Reducing Crime. The Effectiveness of Criminal Justice Interventions*, 1st edn. John Wiley & Sons Ltd, 2006
50. Tommaso Rafaraci, *The application of the principle of mutual recognition to decisions on supervision measures as an alternative to provisional detention* in Stefano Ruggeri and Herausgegeben von Arndt Sinn, *Schriften des Zentrums für Europäische und Internationale Strafrechtsstudien* (Publicații ale Centrului de Studii de Drept Penal European și Internațional), 1st edn. V&R unipress, 2012
51. Andrea Ryan, *Towards a System of European Criminal Justice. The problem of admissibility of evidence*, 1st edn. Routledge, 2014
52. Sara Iglesias Sánchez and Maribel González Pascual, *Fundamental Rights in the EU Area of Freedom, Security and Justice*, Cambridge University Press, 2021
53. Charles Sampford and Ramesh Thakur, *Institutional Supports for the International Rule of Law*, 1st edn. Routledge, 2015
54. Ernesto U. Savona and Phil Williams, *The United Nations and Transnational Organized Crime*, 1st edn. Routledge, 2012
55. William A. Schabas, *An Introduction to the International Criminal Court*, 6th edn. Cambridge University Press, 2020
56. Martin Scheinin, *Human Rights Norms in 'Other' International Courts*, Cambridge University Press, 2019
57. Robert Schütze, *Globalisation and Governance. International Problems, European Solutions*, Cambridge University Press, 2018
58. Ole Jacob Sending, Vincent Pouliot, Iver B. Neumann, *Diplomacy and the Making of World Politics*, Cambridge University Press, 2015
59. Larry J. Siegel and John Worrall, *Essentials of criminal justice*, Cengage Learning, Inc., 2017
60. Olivera Simić, *An Introduction to Transitional Justice*, 1st edn. Routledge, 2017
61. Frances H. Simon, *Prisoners' Work and Vocational Training*. 1st edn. Routledge, 1999
62. Adrian Șandru, Mihai Morar, Dorel Herinean, Ovidiu Predescu, *Parchetul European. Reglementare. Controverse. Explicații*, Editura Universul Juridic, 2021

63. Grigore Gr. Teodoru, *Tratat de Drept procesual penal*, Ediția a 4-a, Editura Hamanagiu, București, 2020
64. Tudorel Toader, Maria-Ioana Michinici, Anda Crișu-Ciocîntă, Mihai Dunea, Ruxandra Răducanu, Sebastian Rădulețu, *Noul Cod penal. Comentarii pe articole*, Editura Hamangiu, București, 2014
65. Mihail Udriou (coord.), *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, ed. 2, Ed. C.H. Beck, București, 2017
66. M. Udriou (coordonator) și autorii, *Codul de procedură penală. Comentariu pe articole*, Ediția a 3-a, revizuită și adăugită, Ed. C.H. Beck, București, 2020
67. Damien Vandermeersch, *La justice pénale internationale dans les décisions des tribunaux ad hoc. Etudes des Law Clinics en droit pénal international*, sub coordonarea autorilor Emanuela Fronza și Stefano Manacorda, Editura GIUFFRÈ, Paris, 2003
68. Kenneth J. Vandavelde, *Thinking Like a Lawyer. An Introduction to Legal Reasoning*, 2nd edn., Routledge, 2018,
69. Verginia Vedinaș, *Tratat teoretic și practic de drept administrativ*, Volumul II, Editura Universul Juridic, 2018
70. Ronald J. Waldron, Chester L. Quarles, David H. McElreath, Michelle E. Waldron, David Ethan Milstein, *The Criminal Justice System. An Introduction*, Fifth Edition edn. Routledge 2017
71. L. Weimer and Aidan R. Vining, *Investing in the Disadvantaged*, Georgetown University Press, 2009
72. Harmen van der Wilt, *The Law and Practice of Extradition*, 2022, 1st edn. Routledge
73. John Winterdyk, Benjamin Perrin and Philip Reichel, *Human Trafficking. Exploring the International Nature, Concerns and Complexities*, 1st edn. Routledge, 2011
74. Onuma Yasuaki, *International Law in a Transcivilizational World*, Cambridge University Press. 2017
75. Svitlana Zadorozhna, *Political and moral aspects of Guaranteeing the principles of International law*, în *European Journal of Law and Public Administration*, Editura Lumen Publishing House, 2018, Volume 5, Issue 1
76. Bruce Zagaris, *International White Collar Crime. Cases and Materials*, 2nd edn., Cambridge University Press, 2015

Articole, publicații, lucrări de cercetare

*** Purec-Popescu (căs. Moraru) Cezarina, *Combaterea corupției în sectorul privat la nivel internațional*, în Revista Curierul Judiciar nr.3/2021, Ed. C.H. Beck, București, 2021

***Moraru Cezarina and Costela Dumitrache, “*Considerations on the recognition and enforcement of judgments in relation to the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland in the transitional period and after 1 January 2021.*”, Analele Universității Titu Maiorescu, Drept XX, 2021

*** Moraru Cezarina, Radu Marcela, *Some considerations on international judicial cooperation in criminal matters between Romania and the United Kingdom of Great Britain as of 1 January 2021 with reference to the institution of the European arrest warrant*, Conferința Internațională Educație și Creativitate pentru o Societate Bazată pe Cunoaștere - DREPT, București, Universitatea Titu Maiorescu, 2021, ISSN 2248-0064, Österreichische Nationalbibliothek Wien, The International Conference Education and Creativity for a Knowledge – based Society – LAW, Vienna, Österreichish, Rumanischer Akademischer Verein, 2021, ISBN 978-3-9503145-3-3, XVTH Edition,

*** Maria Stefania Cataleta, *Les droits de la defense devant la Cour penale internationale*, teză de doctorat din 19 decembrie 2014, Université de Nice-Sophia Antipolis, Faculte institut du droit de la paix et du developpement, p. 73, în note de subsol.

*** Lusia Indrastuti, Doris Rahmat, *Scope and standards of the double criminality principle in extradition agreements*, articol publicat în platforma online International Journal of Educational Research & Social Sciences, ISSN: 2774-5406

*** Jérôme Bossan, *L’interet general dans le proces penal*, teză de doctorat din 19 juin 2007, Universite de Poitiers, Faculte de droit et des sciences sociales. École doctorale – sciences juridiques – Ed 08

*** Virginia Morris, *Double Jeopardy: Women Who Kill in Victorian Fiction*, Lexington, Kentucky: University Press of Kentucky, 1990, 182 pp. Illus, Reviewed by Carolyn Strange, Division of Humanities Griffith University, Brisbane, Australia, CJLS/RCDS Vol. 7 #2 (Fall/automne 1992), in Canadian journal of law and society, Cambridge University Press (CUP), 1992

*** Lorenzo Bernardini, *Reopening Criminal Proceedings and Ne Bis in Idem: Towards a Weaker Res Iudicata in Europe?*, articol publicat în European Papers, Vol. 9, 2024, No 1, pag. 311, ISSN 2499-8249

*** Al. Boroi, I. Rusu, M.-I. Balan Rusu, *The Judicial Cooperation in Criminal Matters in the European Union, EU Judicial Cooperation*, LAP LAMBERT Academic Publishing, Danubius University, Saarbrücken, Germania, 2012

*** Ivo Šlosarcík, EU Police and Judicial Cooperation in *Criminal Law: Balancing Efficiency and Human Rights Protection*, PART III – A RENEWED ACTION IN JUSTICE AND HOME AFFAIRS

*** Gament Niculae, *Aplicarea legii penale de dezincriminare în concepția noului Cod penal*, în Revista Universul Juridic Premium nr. 6/2016

Diverse

*** Comisia Europeană, Comunicarea Comisiei - Manual privind transferarea persoanelor condamnate și executarea pedepselor privative de libertate în Uniunea Europeană ##1129(01), (2019/C 403/02), publicat în Jurnalul Oficial al UE - C nr. 403 din 29 noiembrie 2019

*** Revista Themis nr. 1/2019, Institutul Național al Magistraturii

*** Decizia nr. 26 din 07 decembrie 2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 64 din 28 ianuarie 2016,

***C-281/22 - Ediție provizorie Concluziile Avocatului General Doamna Tamara Čápeta prezentate la 22 iunie 2023(1) - G.K., B.O.D. GmbH, S.L.

*** sentința penală nr. 103 din 12 iulie 2021 pronunțată de Curtea de Apel Bacău, Secția penală și pentru cauze cu minori și de familie

*** *Manual privind transferarea persoanelor condamnate și executarea pedepselor privative de libertate în Uniunea Europeană*, (2019/C 403/02), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 403/6 din 29 noiembrie 2019

*** United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC), *Basic Training Manual on Investigating and Prosecuting the Smuggling of Migrants*, United Nations Publications, New York, 2010

*** Ghid privind transferul persoanelor condamnate între România și Norvegia

*** decizia nr. 259 din 28 martie 2023 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, în *Culegere de jurisprudență*: penal - august 2024, Editura Universul Juridic, Redacția ProLege

*** *Ghidul practic privind cooperarea judiciară în materie penală. Perspectivă comparativă a instrumentelor juridice folosite în Germania, România, Spania și Suedia, JUST/2013/JPEN/AG/4475 Întărirea cooperării judiciare la nivel european, 2016*

***sentința penală nr. 128/F din data de 27 iunie 2019 pronunțată de Curtea de Apel București în Luminița Criștiu-Ninu, *Curtea de Apel București, Buletinul jurisprudenței, Repertoriu anual 2019*, Editura Universul Juridic

*** Hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 08 iulie 2019 pronunțată în cauza nr. 54012/10

*** *Cauza Allen împotriva Regatului Unit*

*** C-367/16 - Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 23 ianuarie 2018

*** Decizia Curții Constituționale a României nr. 341/2014 referitoare la respingerea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 125 alin. 3 din Codul penal din 1969, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 595 din 08 august 2014;

*** încheierea nr. 118 din 01 martie 2023 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, Secția penală, nepublicată

Resurse bibliografice pe INTERNET

*** <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=COM%3A2020%3A270%3AFIN>

***<https://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=188587#highlight=##>

***<https://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=170858#highlight=##>

***<https://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=192485#highlight=##>

***<https://www.scj.ro/1093/Detalii-jurisprudenta?customQuery%5B0%5D.Key=id&customQuery%5B0%5D.Value=192030#highlight=##>

***<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?uri=CELEX%3A62007CJ0297&qid=1735333999918>

***https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006070719/LEGISCTA000006089684/#LEGISCTA000006089684

***https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://curia.europa.eu/jcms/jcms/p1_4377611/de/&ved=2ahUKEwjT7dnXpq2KAxVAQPEDHagCKuYQFnoECBQQAQ&usg=AOvVaw0xxshRfln0_hd5-Ahbocvv

*** <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=ecli:ECLI:EU:C:2018:27>

***<https://archive.crin.org/en/home/ages/europe.html> și https://e-justice.europa.eu/35998/RO/rights_of_minors_in_court_proceedings?AUSTRIA&member=1

[https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:\[%22kdate%20Descending%22\],\[%22itemid%22:\[%22001-194523%22\]\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22sort%22:[%22kdate%20Descending%22],[%22itemid%22:[%22001-194523%22]]})